

ДОГОВІР № 393 ГР
розподілу природного газу

м. Миргород

«17» січня 2023 р.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОПЕРАТОР ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ «ПОЛТАВАГАЗ», що здійснює діяльність на підставі ліцензії, виданої Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (постанова від 15.06.2017 року № 778 зі змінами та доповненнями) (далі – Оператор ГРМ), в особі керуючого Миргородської ГТС Копаньча Серія Михайловича, що діє на підставі дирекції № 75 від 08.12.2022р з однієї сторони, та воучст «Миргородський» (далі – Споживач), в особі директор Міщенко Павла Івановича, що діє на підставі статуту з другої сторони (далі – Сторони), уклали цей Договір розподілу природного газу (далі – Договір) на наведених нижче умовах.

I. Загальні положення

1.1. Цей Типовий договір розподілу природного газу (далі - Договір) є публічним, регламентує порядок та умови забезпечення цілодобового доступу Споживача до газорозподільної системи, розподіл (переміщення) природного газу газорозподільною системою з метою його фізичної доставки до межі балансової належності об'єкта Споживача та переміщення природного газу з метою фізичної доставки Оператором ГРМ обсягів природного газу до об'єктів споживачів, а також правові засади санкціонованого відбору природного газу з газорозподільної системи.

1.2. Умови цього Договору однакові для всіх споживачів України та розроблені відповідно до Закону України «Про ринок природного газу» і Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2494 (далі - Кодекс газорозподільних систем).

1.3. Цей Договір є договором приєднання, що укладається з урахуванням вимог статей 633, 634, 641 та 642 Цивільного Кодексу України на невизначений строк. Фактом приєднання Споживача до умов цього Договору (акцептування договору) є вчинення Споживачем будь-яких дій, які засвідчують його бажання укласти Договір, зокрема надання підписаної Споживачем заяви-приєднання за формою, наведеною у додатку 1 (для побутових споживачів) або у додатку 2 (для споживачів, що не є побутовими) до цього Договору, яку в установленому порядку Оператор ГРМ направляє Споживачу Інформаційним листом за формою, наведеною у додатку 3 до цього Договору, та/або сплата рахунка Оператора ГРМ, та/або документально підтверджене споживання природного газу.

1.4. Терміни, що використовуються в цьому Договорі, мають такі значення:

група споживання - визначена згідно з вимогами Кодексу газорозподільних систем група побутового споживача, що розраховується за лічильником газу, яка відображає річний профіль споживання природного газу в розрізі календарних місяців;

ЕІС-код - персональний код ідентифікації Споживача як суб'єкта ринку природного газу або його точки комерційного обліку природного газу (за необхідності), присвоєний Оператором ГРМ в установленому порядку, який обліковується Оператором газотранспортної системи (далі - Оператор ГТС);

заява-приєднання - письмова заява-приєднання Споживача до умов цього Договору, складена відповідно до вимог Кодексу газорозподільних систем, що містить персоніфіковані дані щодо Споживача та його об'єкта та є невід'ємною частиною цього Договору;

норми споживання - об'єм та вид споживання природного газу, установлені згідно із законодавством для проведення побутовими споживачами розрахунків за спожитий природний газ у разі відсутності лічильників газу.

Оператор ГРМ - оператор газорозподільної системи – **АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОПЕРАТОР ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ «ПОЛТАВАГАЗ»**, що здійснює діяльність з розподілу природного газу на підставі ліцензії, виданої Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (постанова від 15.06.2017 року №778 зі змінами та доповненнями);

особистий кабінет - особиста веб-сторінка Споживача на сайті Оператора ГРМ, що містить персоніфіковані дані Споживача та його об'єкта (об'єктів), статистичні дані про обсяги споживання природного газу, поточний стан розрахунків за цим Договором та іншу інформацію, а також передбачає обмін інформацією між Оператором ГРМ та Споживачем, у тому числі для передачі показань засобів вимірювальної техніки (лічильника газу) та/або формування звіту за спожитий природний газ чи

рахунків. Адреса сторінки входу до особистого кабінету захищена логіном та паролем Споживача і надається Оператором ГРМ Споживачу особисто або в інший дозволений законодавством спосіб;

персоніфіковані дані - персоніфіковані дані щодо Споживача та його об'єкта (назва, ЕІС-код, перелік вузла(ів) обліку та відповідні дані вузла обліку, тощо) визначені в заяві-приєднанні, які є достатніми для проведення взаєморозрахунків та визначення об'єму споживання природного газу;

підтверджений обсяг природного газу - об'єм (обсяг) природного газу, виділений постачальником для потреб Споживача, з яким укладено договір постачання природного газу на відповідний розрахунковий період, підтверджений Оператором ГТС (включений до підтвердженої номінації) та доведений Оператору ГРМ у порядку, визначеному Кодексом газотранспортної системи, затвердженим постановою Регулятора від 30 вересня 2015 року № 2493;

послуга з розподілу природного газу - послуга Оператора ГРМ, яка надається Споживачу та включає в себе забезпечення цілодобового доступу Споживача до газорозподільної системи і розподіл (переміщення) належного Споживачу (його постачальнику) природного газу газорозподільною системою з метою його фізичної доставки до межі балансової належності об'єкта Споживача;

постачальник - суб'єкт господарювання, з яким Споживач в установленому порядку уклав договір постачання природного газу;

Реєстр споживачів постачальника - це перелік споживачів, які в установленому Кодексом газотранспортної системи порядку закріплені в інформаційній платформі оператора газотранспортної системи за певним постачальником у розрахунковому періоді;

сайт Оператора ГРМ (сайт) - офіційний сайт Оператора ГРМ в мережі Інтернет, розміщений за адресою: poltavagaz.com.ua, який містить чинну редакцію цього Договору та Кодексу газорозподільних систем, права та обов'язки Сторін (визначених цим Договором), іншу інформацію, а також порядок звітності та формування об'ємів (обсягів) природного газу за відповідний період;

Споживач - фізична або юридична особа чи фізична особа - підприємець, об'єкт якої підключений до газорозподільної системи Оператора ГРМ.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про ринок природного газу» та Кодексі газорозподільних систем.

1.5. Надалі за текстом цього Договору Оператор ГРМ та Споживач, коли вживаються окремо, іменуються - Сторона, коли спільно - Сторони.

II. Предмет Договору

2.1. За цим Договором Оператор ГРМ зобов'язується надати Споживачу послугу з розподілу природного газу, а Споживач зобов'язується прийняти зазначену послугу та сплатити її вартість у розмірі, строки та порядку, визначені цим Договором.

2.2. Обов'язковою умовою надання Споживачу послуги з розподілу природного газу є наявність у Споживача об'єкта, підключеного в установленому порядку до газорозподільної системи Оператора ГРМ.

2.3. При вирішенні всіх питань, що не обумовлені цим Договором, Сторони зобов'язуються керуватися Законом України «Про ринок природного газу» та Кодексом газорозподільних систем. Оператор ГРМ зобов'язується вносити зміни та оновлювати інформацію, що розміщена на його сайті, зокрема, чинну редакцію тексту цього Договору та Кодексу газорозподільних систем.

III. Умови передачі природного газу Споживачу

3.1. Споживач має право здійснювати відбір/споживання природного газу з газорозподільної системи за умови включення його до Реєстру споживачів будь-якого постачальника у періоді фактичного відбору/споживання природного газу, що в установленому Кодексом газотранспортної системи порядку підтверджується оператором газотранспортної системи до початку такого періоду.

Наявність підтвердженого обсягу природного газу Споживача (його постачальника) доводиться до відома Оператора ГРМ у встановленому законодавством порядку Оператором ГТС, а до відома Споживача - його постачальником.

За відсутності у Споживача договору постачання природного газу та/або виділених його постачальником підтверджених обсягів для потреб Споживача на відповідний календарний період Споживач не має права використовувати (споживати) природний газ із газорозподільної системи.

3.2. За умови включення Споживача до Реєстру споживачів будь-якого постачальника у розрахунковому періоді та відсутності простроченої заборгованості за цим Договором Оператор ГРМ забезпечує розподіл природного газу, що належить Споживачу, до межі балансової належності його об'єкта з дотриманням належного рівня надійності, безпеки, якості та величини тиску природного газу.

Приймання-передача обсягу газу, належного Споживачу, а також перехід експлуатаційної відповідальності за стан газових мереж від Оператора ГРМ до Споживача відбуваються на межі балансової належності об'єкта Споживача.

Споживач забезпечує належну експлуатацію власних газових мереж після межі балансової належності згідно з чинним законодавством, зокрема відповідно до вимог Правил безпеки систем газопостачання, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15 травня 2015 року № 285, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 08 червня 2015 року за № 674/27119, або укладає відповідний договір з будь-якою організацією, яка має право на виконання таких робіт, з урахуванням вимог Кодексу газорозподільних систем.

За домовленістю Сторін експлуатаційна відповідальність Оператора ГРМ може бути поширена і на газові мережі (їх частину) Споживача, якщо це визначено в акті розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін, що є невід'ємною частиною цього Договору.

Порядок укладання акта розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності Сторін визначений Кодексом газорозподільних систем.

3.3. Споживач, що не є побутовим, зобов'язаний самостійно контролювати власне газоспоживання та для недопущення перевищення підтвердженого обсягу природного газу здійснити разом зі своїм постачальником заходи з коригування в установленому порядку підтвердженого обсягу або заходи із самостійного та завчасного обмеження (припинення) власного газоспоживання.

Якщо за підсумками місяця фактичний об'єм споживання природного газу Споживача буде перевищувати підтверджений обсяг природного газу, врегулювання небалансу (дефіциту) природного газу буде здійснюватись його постачальником у встановленому законодавством порядку та відповідно до умов договору постачання природного газу.

IV. Якість природного газу, що передається Споживачу

4.1. Якість природного газу, що передається Оператором ГРМ Споживачу на межі балансової належності його об'єкта, має відповідати вимогам, встановленим Кодексом газорозподільних систем.

Величина тиску природного газу на межі балансової належності Споживача повинна відповідати значенням, визначеним в нормативних документах.

4.2. Чисельні значення фізико-хімічних показників природного газу, які заносяться до баз даних обчислювачів та/або коректорів об'єму газу, Оператор ГРМ доводить до відома Споживача (за виключенням випадків, коли комерційний вузол обліку Споживача організований на базі побутового лічильника газу) з періодичністю, визначеною Кодексом газорозподільних систем.

4.3. Перевірка величини тиску та/або якісних показників природного газу здійснюється Оператором ГРМ на підставі письмової заяви Споживача. У разі надходження такої заяви Оператор ГРМ зобов'язується направити свого представника за місцем виклику протягом двох робочих днів у містах і п'яти календарних днів у сільській місцевості в узгоджений зі Споживачем час.

Порядок визначення чисельних значень фізико-хімічних показників (характеристик) природного газу та врегулювання спірних питань між Сторонами щодо їх визначення чи невідповідності здійснюється відповідно до вимог Кодексу газорозподільних систем.

V. Порядок обліку природного газу, що передається Споживачу

5.1. Облік (у тому числі приладовий) природного газу, що передається Оператором ГРМ та споживається Споживачем на межі балансової належності об'єкта Споживача, здійснюється відповідно до вимог Кодексу газорозподільних систем.

5.2. Визначення об'єму розподілу та споживання природного газу по Споживачу здійснюється на межі балансової належності між Оператором ГРМ та Споживачем на підставі даних комерційного вузла обліку (лічильника газу), визначеного в заяві-приєднанні, та з урахуванням регламентних процедур, передбачених Кодексом газорозподільних систем та цим Договором.

Якщо комерційний вузол обліку встановлений не на межі балансової належності сторін (точка вимірювання не збігається з точкою комерційного обліку), фактичний об'єм природного газу визначається з урахуванням втрат та витрат природного газу між точкою вимірювання і межею балансової належності сторін шляхом їх додавання/віднімання до/від об'єму природного газу, визначеного комерційним вузлом обліку в точці вимірювання, відповідно до вимог Кодексу газорозподільних систем.

Для визначення об'єму розподілу та споживання природного газу беруться дані комерційного вузла обліку Оператора ГРМ. У разі відсутності комерційного вузла обліку в Оператора ГРМ беруться дані комерційного вузла обліку Споживача.

5.3. При здійсненні обліку спожитого природного газу побутовим Споживачем за розрахункову одиницю розподіленого та спожитого природного газу беруться кубічні метри (м куб.) природного газу,

визначені відповідно до фактичних показів лічильника природного газу або відповідно до норм споживання природного газу, затверджених постановою Кабінету Міністрів України.

При здійсненні обліку спожитого природного газу Споживачем, що не є побутовим, за розрахункову одиницю розподіленого та спожитого природного газу береться один кубічний метр (м куб.) природного газу, приведений до стандартних умов згідно з вимогами, визначеними в Кодексі газорозподільних систем.

У разі виявлення порушень вимог Кодексу газорозподільних систем при обліку спожитого природного газу побутовим Споживачем та Споживачем, що не є побутовим, за розрахункову одиницю розподіленого та спожитого природного газу беруться об'єми природного газу, які нараховуються згідно з вимогами Кодексу газорозподільних систем.

5.4. Порядок визначення об'єму розподіленого Споживачу і спожитого ним природного газу та надання звітності щодо спожитих об'ємів газу за розрахунковий період визначається відповідно до вимог Кодексу газорозподільних систем та з урахуванням вимог цього Договору.

Після запровадження особистого кабінету на сайті Оператора ГРМ Споживач має можливість скористатися ним для формування звітності (передачі показань лічильника газу) та рахунків за надані послуги, а також ознайомлення з визначеними об'ємами та обсягами розподіленого та спожитого природного газу за розрахунковий період.

5.5. Споживач, що є побутовим, який за умовами цього Договору розраховується за лічильником газу, зобов'язаний щомісяця станом на 01 число місяця знімати фактичні показання лічильника газу та протягом п'яти календарних днів (до 05 числа включно) надавати їх Оператору ГРМ в один із таких способів:

- 1) через особистий кабінет на сайті Оператора ГРМ;
- 2) за телефоном 0-800-308-104, _____;
- 3) шляхом зазначення показань у сплаченому рахунку (квитанції абонентської книжки) Оператора ГРМ;
- 4) на електронну адресу.

У разі неотримання до 06 числа місяця, що настає за розрахунковим, показань лічильника та за умови, що лічильник газу не оснащений засобами дистанційної передачі даних, фактичний об'єм розподілу та споживання природного газу по Споживачу за розрахунковий період визначається Оператором ГРМ на рівні планового місячного об'єму споживання на відповідний період, що розраховується, виходячи з групи споживання Споживача та його середньорічного об'єму споживання природного газу за останні 12 календарних місяців. Якщо за підсумками наступного місяця Споживач своєчасно надасть показання лічильника газу, формування об'єму розподілу та споживання природного газу за період зазначеного місяця здійснюється з урахуванням наданих показань.

Оператор ГРМ має право здійснювати контрольні зняття показань лічильника природного газу Споживача.

Оператор ГРМ зобов'язується не рідше одного разу на шість місяців здійснювати контрольне зняття показань лічильника газу та формувати об'єм розподілу та споживання природного газу по Споживачу за розрахунковий місяць, в якому було здійснено контрольне зняття показань лічильника газу, з урахуванням його фактичних показань.

Якщо об'єкт Споживача розміщений в багатоквартирному будинку (гуртожитку), що обладнаний загальнобудинковим лічильником газу чи на групу будинків (гуртожитків), визначення об'єму розподіленого та спожитого природного газу за Споживачем здійснюється з урахуванням Тимчасового положення про порядок проведення розрахунків за надання населенню послуг з газопостачання в умовах використання лічильників природного газу (будинкових або на групу будинків), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 травня 2002 року № 620 (зі змінами).

5.6. Після визначення загального об'єму розподіленого Споживачу (спожитого ним) природного газу, приведеного до стандартних умов, Оператор ГРМ в установленому порядку здійснює переведення величини об'єму природного газу в обсяг розподіленої (спожитої) енергії, що має визначатись за трьома одиницями виміру: в - кВт·год, в - Гкал, в - МДж.

Дані про об'єм (м куб.) та обсяг (кВт·год, Гкал, МДж) розподіленого Споживачу (спожитого ним) природного газу за розрахунковий період (місяць) зазначаються Оператором ГРМ в особистому кабінеті Споживача (після його запровадження) та/або в рахунку про сплату послуги за цим Договором.

Оператор ГРМ зобов'язується в установленому порядку передавати інформацію про загальний об'єм та обсяг розподіленого Споживачу (спожитого ним) природного газу за відповідний період Оператору ГТС для можливості її використання суб'єктами ринку природного газу, у тому числі постачальником Споживача. Споживач (крім побутового) зобов'язується довести інформацію про загальний об'єм та обсяг розподіленого та спожитого природного газу за відповідний період своєму постачальнику.

Визначені за умовами цього Договору об'єми та обсяги розподілу та споживання природного газу є обов'язковими для їх використання у взаємовідносинах між Споживачем та його постачальником.

За наявності розбіжностей у частині визначення об'єму та/або обсягу розподіленого та спожитого природного газу вони підлягають урегулюванню відповідно до умов цього Договору або в судовому порядку. До вирішення цього питання величина об'єму та обсягу розподіленого та спожитого природного газу встановлюється відповідно до даних Оператора ГРМ.

5.7. Побутовий споживач має право не частіше одного разу на три місяці звернутись до Оператора ГРМ із заявою про проведення звіряння фактично використаних об'ємів природного газу та сплачених коштів за послуги розподілу природного газу. Оператор ГРМ на письмове звернення побутового споживача, не пізніше п'ятнадцяти робочих днів з дня отримання такого звернення, зобов'язаний провести з таким споживачем звіряння фактично використаних об'ємів природного газу. За результатами звіряння підписується відповідний акт. У разі виявлення розбіжностей між даними акта звіряння та даними Оператора ГРМ по особовому рахунку такого споживача проводяться коригування відповідно до підписаного акта звіряння фактично використаних об'ємів природного газу.

VI. Порядок розрахунків

6.1. Оплата вартості послуги Оператора ГРМ з розподілу природного газу здійснюється Споживачем за тарифом, встановленим Регулятором для Оператора ГРМ, що сплачується як плата за річну замовлену потужність, з урахуванням вимог Кодексу газорозподільних систем.

6.2. Тариф, встановлений згідно з пунктом 6.1 цього розділу, є обов'язковим для Сторін з дати набрання чинності постановою Регулятора щодо його встановлення.

До встановлення тарифів на послуги розподілу природного газу, виходячи з величини річної замовленої потужності об'єкта споживача відповідно до Кодексу газорозподільних систем, оплата послуг здійснюється за тарифами, встановленими Регулятором для Оператора ГРМ, за фізичний обсяг розподілу природного газу.

6.3. Величина річної замовленої потужності об'єкта (об'єктів) Споживача на розрахунковий календарний рік визначається відповідно до Кодексу ГРМ.

Споживач, що не є побутовим, оплачує замовлену потужність виходячи з наявних об'єктів, зазначених у заяві-приєднанні, що є додатком до договору розподілу природного газу.

Місячна вартість послуги розподілу природного газу визначається як добуток 1/12 річної замовленої потужності об'єкта (об'єктів) споживача на тариф, встановлений Регулятором для відповідного Оператора ГРМ із розрахунку місячної вартості одного кубічного метра замовленої потужності.

6.4. Розрахунковим періодом за цим Договором є календарний місяць.

6.5. У випадку якщо Споживач, що не є побутовим, в установленому Кодексом ГРМ порядку самостійно здійснив замовлення величини річної потужності по всіх його об'єктах (об'єкту) в газорозподільній зоні відповідного Оператора ГРМ на розрахунковий календарний рік та фактичний обсяг використання потужності (протягом календарного року) буде перевищувати замовлену споживачем річну потужність, Споживач, що не є побутовим, зобов'язаний з моменту перевищення фактичного обсягу над заявленим здійснювати оплату вартості перевищення річної замовленої потужності, величина якої визначається за формулою:

$$B_M = k \times T \times \Delta$$

де	$k = 1,1$	-	у випадку замовлення річної потужності (на період до завершення повного календарного року споживання природного газу) новим Споживачем, що не є побутовим, та/або для потреб нового об'єкта споживача;
	$k = 1,5$	-	у випадку замовлення річної потужності Споживачем, що не є побутовим;
	T	-	тариф на розподіл природного газу Оператора ГРМ, встановлений Регулятором;
	$\Delta = C_{\text{факт}}^M - C_{\text{замовл}}$	-	при розрахунку оплати вартості перевищення річної замовленої потужності у першому місяці, в якому було допущено таке перевищення;
	$\Delta = C_{\text{факт}}^M - C_{\text{факт}}^{M-1}$	-	при розрахунку оплати вартості перевищення річної замовленої потужності у місяцях, наступних за місяцем, в якому було вперше у календарному році допущено перевищення;
	$C_{\text{факт}}^M$	-	фактичний обсяг використання потужності (протягом календарного

СМ-1
факт

року), що визначається виходячи із фактичного обсягу споживання природного газу з початку календарного року до місяця надання послуг (включно);

- фактичний обсяг використання потужності (протягом календарного року), що визначається виходячи із фактичного обсягу споживання природного газу з початку календарного року до місяця, що передує місяцю надання послуг (включно);

С_{замовл}

- річна замовлена потужність Споживачем.

Визначення фактичного обсягу використання потужності (протягом календарного року) та замовленої Споживачем річної потужності здійснюється сумарно по всіх об'єктах Споживача, що не є побутовим, що знаходяться в газорозподільній зоні відповідного Оператора ГРМ, крім випадків, передбачених главою 6 розділу VI Кодексу газорозподільних систем.

За підсумками місяця, за умови перевищення фактичного обсягу використання потужності над обсягом замовленої Споживачем річної потужності, Оператор ГРМ до 12 числа місяця, наступного за місяцем надання послуг розподілу, здійснює нарахування вартості перевищення та разом із рахунком про сплату вартості перевищення (або в рахунку) надає Споживачеві, що не є побутовим, звіт про фактичне використання потужності та розрахунок вартості перевищення річної замовленої потужності.

Споживач, що не є побутовим, зобов'язаний здійснити оплату величини вартості перевищення річної замовленої потужності протягом 10 робочих днів з дня надання Оператором ГРМ рахунку на оплату.

У випадку якщо річна замовлена потужність об'єкта (об'єктів) споживача на розрахунковий календарний рік визначається Оператором ГРМ виходячи з фактичного обсягу споживання природного газу цим об'єктом за газовий рік, що передував розрахунковому календарному року, нарахування Оператором ГРМ вартості перевищення річної замовленої потужності не здійснюється.

Розбіжності щодо вартості перевищення річної замовленої потужності підлягають урегулюванню відповідно до умов цього Договору або в суді. До прийняття рішення суду вартість перевищення річної замовленої потужності, яку Споживач зобов'язаний сплатити у строк, визначений у цьому пункті, визначається за даними Оператора ГРМ.

6.6. Оплата вартості послуги з розподілу природного газу за цим Договором здійснюється Споживачем, який не є побутовим, на умовах попередньої оплати до початку розрахункового періоду на підставі рахунка Оператора ГРМ. Якщо згідно із законодавством Споживач має сплачувати Оператору ГРМ за послуги з розподілу природного газу зі свого поточного рахунку із спеціальним режимом використання, оплата послуг розподілу природного газу здійснюється з поточного рахунку із спеціальним режимом використання Споживача на поточний рахунок Оператора ГРМ кожного банківського дня згідно з алгоритмом розподілу коштів, встановленим Регулятором, та зараховується як плата за послуги розподілу природного газу в тому місяці, в якому надійшли кошти. Остаточний розрахунок за надані у звітному місяці послуги проводиться Споживачем до десятого числа місяця, наступного за звітним, відповідно до акта наданих послуг та з урахуванням раніше перерахованих коштів.

Оплата вартості послуги з розподілу природного газу за цим Договором здійснюється Споживачем, який є побутовим, до 20 числа (включно) місяця, в якому надаються послуги з розподілу природного газу, на підставі рахунка Оператора ГРМ.

Оплата здійснюється виключно грошовими коштами на поточний рахунок із спеціальним режимом використання Оператора ГРМ.

Дата оплати визначається датою, на яку були зараховані кошти на рахунок Оператора ГРМ.

У разі переплати сума переплати зараховується в рахунок оплати на наступний розрахунковий період або повертається на поточний рахунок споживача на його письмову вимогу у строк, що не перевищує 10 робочих днів з дня отримання письмової вимоги.

Споживач має право здійснювати оплату за договором розподілу природного газу через банківську платіжну систему, онлайн-переказ, поштовий переказ, внесення готівки через касу Оператора ГРМ та в інший не заборонений законодавством спосіб.

6.7. У разі виникнення у Споживача заборгованості за цим Договором Сторони можуть укласти графік погашення заборгованості, який оформлюється додатком до цього Договору або окремим договором про реструктуризацію заборгованості.

У разі відсутності графіка погашення заборгованості Оператор ГРМ має право грошові кошти, отримані від Споживача в поточному розрахунковому періоді, зарахувати в рахунок погашення існуючої заборгованості Споживача відповідно до черговості її виникнення.

Укладення Сторонами та дотримання Споживачем узгодженого графіка погашення заборгованості не звільняє Споживача від виконання поточних зобов'язань за цим Договором.

У разі відсутності графіка погашення заборгованості або його недотримання чи несплати поточних платежів Оператор ГРМ має право у порядку, визначеному цим Договором, припинити або обмежити розподіл (споживання) природного газу на об'єкт Споживача до повного погашення заборгованості.

6.8. Надання Оператором ГРМ послуги з розподілу природного газу Споживачу, що не є побутовим, має підтверджуватися підписаним між Сторонами актом наданих послуг, що оформлюється відповідно до вимог Кодексу газорозподільних систем.

VII. Права та обов'язки Сторін

7.1. Оператор ГРМ зобов'язується:

1) розмішувати на сайті чинні тарифи за послуги з розподілу природного газу та поточну редакцію тексту цього Договору і Кодексу газорозподільних систем, а у разі внесення до цього Договору в установленому законодавством порядку відповідних змін своєчасно їх публікувати в офіційних друкованих виданнях, які публікуються на території його ліцензованої діяльності;

2) забезпечити можливість цілодобового доступу Споживача до газорозподільної системи та передачу належних Споживачу об'ємів (обсягів) природного газу з дотриманням належного рівня надійності, безпеки, якості та величини його тиску за умови дотримання Споживачем вимог цього Договору;

3) забезпечити належну організацію та функціонування особистого кабінету Споживача;

4) забезпечити належний рівень комерційного обліку природного газу по Споживачу, у тому числі формування загального об'єму та обсягу розподілу (споживання) природного газу Споживачу за відповідний період з урахуванням наданих Споживачем Оператору ГРМ показань лічильника або контрольного зняття показань лічильника Оператором ГРМ згідно з вимогами Кодексу ГРМ;

5) щомісячно в особистих кабінетах (за наявності) та у платіжному документі побутового споживача зазначати фактичні обсяги споживання природного газу та показання лічильника (за наявності), на основі яких визначені обсяги споживання;

6) дотримуватись встановлених вимог Кодексу газорозподільних систем щодо приладового обліку, якщо комерційний вузол обліку (лічильник газу) за цим Договором буде належати Оператору ГРМ;

7) за письмовою вимогою Споживача безкоштовно надати йому завірену письмову форму цього Договору протягом десяти днів з дня надання Оператору ГРМ такої вимоги;

8) проводити на вимогу Споживача перевірку роботи комерційного вузла обліку (лічильника газу) у порядку, визначеному Кодексом газорозподільних систем;

9) здійснювати перерахунок об'ємів (обсягів) розподіленого природного газу по об'єкту Споживача відповідно до вимог Кодексу газорозподільних систем та сплачувати компенсацію Споживачу у разі невідповідності якості природного газу на межі балансової належності об'єкта Споживача параметрам, визначеним Кодексом газорозподільних систем;

10) на письмове звернення побутового споживача, не пізніше п'ятнадцяти робочих днів з дня отримання такого звернення, проводити з таким споживачем звірення фактично використаних об'ємом споживача об'ємів природного газу та сплачених коштів за послуги розподілу природного газу з підписанням відповідного акта;

11) дотримуватись інших вимог цього Договору та Кодексу газорозподільних систем.

7.2. Оператор ГРМ має право:

1) отримувати від Споживача оплату за цим Договором;

2) не здійснювати фактичний розподіл природного газу Споживачу або обмежити його чи припинити у порядку та на підставах, передбачених цим Договором;

3) безперешкодного та безкоштовного доступу на територію та земельну ділянку Споживача, де розташована газорозподільна система, та/або газове обладнання Споживача, та/або комерційний вузол обліку, для виконання службових обов'язків, передбачених законодавством та цим Договором;

4) перевіряти роботу комерційного вузла обліку (лічильника газу), у тому числі встановленого на об'єкті Споживача, у порядку, визначеному Кодексом газорозподільних систем;

5) вимагати від Споживача підписання акта розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності Сторін;

6) встановлювати на комерційному вузлі обліку (лічильнику газу) засоби дистанційної передачі даних та/або дублюючі чи контрольні засоби вимірювальної техніки, якщо такі заходи здійснюються за рахунок та силами Оператора ГРМ;

7) інші права, передбачені цим Договором та Кодексом газорозподільних систем.

7.3. Споживач має право:

1) на отримання цілодобового доступу до газорозподільної системи та передачу належних Споживачу об'ємів (обсягів) природного газу з належним рівнем надійності, безпеки, якості та величини його тиску за умови дотримання ним вимог цього Договору та Кодексу газорозподільних систем;

2) на перерахунок наданих послуг за цим Договором у разі недотримання Оператором ГРМ рівня якості та/або величини тиску природного газу, що передається на межі балансової належності об'єкта Споживача;

3) вимагати від Оператора ГРМ письмову форму цього Договору, завірену печаткою Оператора ГРМ;

4) ініціювати перевірку роботи комерційного вузла обліку (лічильника газу) у порядку, визначеному Кодексом газорозподільних систем;

5) звертатися до Оператора ГРМ зі скаргами та пропозиціями щодо виконання умов цього Договору;

6) на отримання компенсації у разі невідповідності якості природного газу параметрам, визначеним Кодексом газорозподільних систем;

7) не частіше одного разу на три місяці звернутись до Оператора ГРМ із письмовою заявою про проведення звірення фактично використаних об'єктом споживача об'ємів природного газу та сплачених коштів за послуги розподілу природного газу з підписанням відповідного акта.

8) інші права, передбачені цим Договором та Кодексом газорозподільних систем.

7.4. Споживач зобов'язується:

1) здійснювати розрахунки в розмірі, строки та порядку, визначені цим Договором;

2) своєчасно повідомляти Оператора ГРМ про всі зміни щодо персоніфікованих даних в заяві-приєднанні та/або позаштатної роботи комерційного вузла обліку (лічильника газу);

3) не перешкоджати Оператору ГРМ у здійсненні заходів щодо вдосконалення обліку природного газу для точності виміру обсягів розподілу та споживання природного газу, у тому числі встановлення засобів дистанційної передачі даних, встановлення дублюючих засобів вимірювальної техніки чи монтажу окремих закладних частин для можливості їх встановлення за рахунок Оператора ГРМ;

4) забезпечувати безперешкодний та безплатний доступ на власні об'єкти чи земельну ділянку представникам Оператора ГРМ за їх службовими посвідченнями для виконання ними службових обов'язків щодо забезпечення гарантованого рівня надійності, безпеки, якості та величини тиску природного газу, запобігання можливим витокам газу та недопущення аварійних ситуацій, зокрема для: перевірки, локалізації і ліквідації витоків газу та аварійних ситуацій; перевірки, повірки та/або експертизи комерційного вузла обліку (лічильника газу), а також перевірки показань лічильників газу; виконання робіт з припинення та відновлення газопостачання тощо;

5) не допускати несанкціонованого відбору природного газу;

6) забезпечити належну експлуатацію власних газових мереж відповідно до вимог Кодексу газорозподільних систем та акта розмежування балансової належності й експлуатаційної відповідальності сторін;

7) дотримуватись інших вимог цього Договору та Кодексу газорозподільних систем;

8) на вимогу Оператора ГРМ у десятиденний строк сплатити Операторові ГРМ компенсацію за порушення, які передбачені пунктом 3 глави 7 розділу VI Кодексу газорозподільних систем.

VIII. Відповідальність Сторін

8.1. За невиконання або неналежне виконання своїх зобов'язань за цим Договором Сторони несуть відповідальність згідно з цим Договором та чинним законодавством України.

8.2. У разі порушення Споживачем, що не є побутовим, строків оплати за цим Договором він сплачує пеню у розмірі подвійної облікової ставки Національного банку України, що діяла в період, за який сплачується пеня, від суми простроченого платежу за кожен день прострочення платежу.

У разі порушення Споживачем, що є побутовим, строків оплати за цим Договором він сплачує пеню в розмірі 0,01 відсотка суми боргу за кожен день прострочення. Загальний розмір нарахованої пені не може перевищувати 100 відсотків загальної суми боргу. Нарахування пені на заборгованість Споживачів, що є побутовими, здійснюється з 01 травня 2019 року.

Нарахування пені здійснюється починаючи з першого робочого дня, наступного за останнім днем граничного строку здійснення оплати за цим Договором.

8.3. У разі безпідставного припинення (обмеження) розподілу природного газу Споживачу або підтвердження факту невідповідності якості та/або величини тиску природного газу на межі балансової належності об'єкта Споживача Оператор ГРМ відшкодовує Споживачу вартість недоотриманого природного газу та/або здійснює перерахунок наданих послуг за цим Договором відповідно до вимог Кодексу газорозподільних систем.

Оператор ГРМ не несе відповідальність за припинення (обмеження) розподілу природного газу Споживачу, якщо такі заходи здійснені за вимогою його постачальника, що має підтверджуватися відповідними документами.

У разі якщо між Оператором ГРМ і Споживачем не досягнуто згоди про компенсацію завданих збитків чи перерахунок наданих послуг, спірні питання вирішуються в судовому порядку.

8.4. У разі якщо дії однієї зі Сторін призвели до завдання матеріальної та/або моральної шкоди іншій Стороні (шкода заподіяна майну чи життю або здоров'ю людини), її відшкодування здійснюється в добровільному порядку згідно з вимогами чинного законодавства, а у разі, якщо не досягнуто згоди, - за рішенням суду.

IX. Порядок обмеження (припинення) розподілу природного газу Споживачу

9.1. Оператор ГРМ має право припинити/обмежити розподіл природного газу Споживачу в порядку та у випадках, передбачених Кодексом газорозподільних систем, у тому числі у разі:

- 1) несвоєчасної та/або неповної оплати послуг за цим Договором;
- 2) відсутності Споживача в Реєстрі споживачів будь-якого постачальника у розрахунковому періоді;
- 3) подання Споживачем або його постачальником (який уклав з Оператором ГРМ договір на виконання робіт, пов'язаних з припиненням/обмеженням газопостачання споживачам) письмової заяви про припинення газопостачання;
- 4) несанкціонованого відбору природного газу, крім перевищення добового підтвердженого обсягу природного газу;
- 5) визнання в установленому порядку аварійним стану газорозподільної системи та/або ліквідації наслідків аварій, спричинених надзвичайними ситуаціями техногенного, природного або екологічного характеру, та проведення ремонтно-відновлювальних робіт;
- 6) відмови споживача від встановлення лічильника газу, що здійснюється за ініціативи та за кошти Оператора ГРМ, з урахуванням Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу»;
- 7) відмови представникам Оператора ГРМ в доступі на об'єкти або земельну ділянку Споживача, де розташована газорозподільна система та/або газове обладнання, та/або комерційний вузол обліку газу, для здійснення контролю відповідності встановленого газоспоживаючого обладнання проектній документації, обстеження газових мереж до ВОГ та/або газоспоживаючого обладнання.

9.2. Відновлення газопостачання здійснюється Оператором ГРМ протягом двох робочих днів у містах та п'яти календарних днів у сільській місцевості за письмовим зверненням Споживача про відновлення газопостачання та після усунення порушень (за їх наявності) і відшкодування витрат на припинення та відновлення газопостачання.

9.3. Якщо за ініціативою Споживача необхідно припинити газопостачання на об'єкт Споживача чи його окремі газові прилади для проведення ремонтних робіт, реконструкції чи технічного переоснащення тощо, Споживач не пізніше ніж за п'ять робочих днів повинен письмово повідомити про це Оператора ГРМ та узгодити з ним дату припинення газопостачання, а Оператор ГРМ в узгоджену зі Споживачем дату зобов'язаний припинити газопостачання Споживачеві.

Якщо буде здійснюватися припинення газопостачання (розподілу природного газу) на об'єкт споживача, що є бюджетною установою відповідно до Бюджетного кодексу України, закладом охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладом охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо), то Оператор ГРМ має надати рекомендованим поштовим відправленням або з позначкою про вручення повідомлення про припинення газопостачання/розподілу природного газу споживачу не менше ніж за 10 днів до запланованої дати припинення газопостачання (розподілу природного газу).

9.4. У випадку запланованих капітальних ремонтів ГРМ (крім аварійних) Оператор ГРМ має повідомити Споживача про припинення розподілу йому природного газу не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дати припинення розподілу природного газу.

X. Форс-мажор

10.1. Сторони звільняються від відповідальності за часткове або повне невиконання зобов'язань за цим Договором, якщо це невиконання є наслідком непереборної сили (форс-мажорних обставин).

10.2. Під форс-мажорними обставинами розуміють надзвичайні та невідворотні обставини, що об'єктивно унеможливають виконання зобов'язань, передбачених умовами цього Договору.

Строк виконання зобов'язань відкладається на строк дії форс-мажорних обставин.

10.3. Сторони зобов'язані негайно повідомити про форс-мажорні обставини та протягом чотирнадцяти днів з дня їх виникнення надати підтвердні документи щодо їх настання відповідно до законодавства.

10.4. Засвідчення форс-мажорних обставин здійснюється у встановленому законодавством порядку.

XI. Порядок вирішення спорів

11.1. Спори між Споживачем і Оператором ГРМ вирішуються шляхом досудового врегулювання спорів у прозорий, справедливий і швидкий спосіб.

11.2. Оператор ГРМ зобов'язаний:

створити точки контакту для надання інформації Споживачу стосовно, зокрема, його прав, чинного законодавства та наявних способів для вирішення спорів;

розглянути всі скарги, отримані від Споживача, і протягом одного місяця повідомити про результати їх розгляду.

11.3. Процедури вирішення спорів Оператором ГРМ та контактна інформація підрозділів Оператора ГРМ, відповідальних за розв'язання спорів (телефони, e-mail, режим роботи, адреси, П.І.Б. відповідальних працівників тощо), мають бути опубліковані на сайті Оператора ГРМ.

11.4. У разі недосягнення між Споживачем та Оператором ГРМ згоди спірні питання вирішуються у порядку, встановленому чинним законодавством, у тому числі в судовому порядку.

XII. Строк дії Договору та інші умови

12.1. Цей Договір укладається на невизначений строк.

12.2. Якщо в установленому порядку Регулятором будуть внесені зміни до редакції Типового договору розподілу природного газу, Оператор ГРМ зобов'язується розмістити повідомлення про такі зміни на сайті та в офіційних друкованих виданнях, що публікуються на території його ліцензованої діяльності, не менше ніж за десять днів до набрання змінами чинності, крім випадків, для яких цим Договором встановлений інший термін та/або порядок повідомлення про внесення змін.

У разі незгоди Споживача зі змінами він має право розірвати цей Договір шляхом надсилання письмового повідомлення Оператору ГРМ протягом десяти календарних днів з дня, коли він дізнався чи міг дізнатися про внесені до цього Договору зміни. Нерозірвання цього Договору у вказаний строк та продовження споживання природного газу свідчить про згоду Споживача з внесеними до цього Договору змінами.

12.3. Цей Договір може бути розірваний за згодою Сторін або за ініціативою Споживача у порядку, визначеному законодавством України.

У разі зміни власника об'єкта, підключеного в установленому порядку до газорозподільної системи Оператора ГРМ, та необхідності укладення Договору з новим власником Договір з попереднім власником може бути розірвано Оператором ГРМ в односторонньому порядку. При цьому одностороннє розірвання договору не звільняє попереднього власника від виконання зобов'язань у частині оплати наданих послуг.

12.4. Якщо в установленому порядку відбуваються зміни персоніфікованих даних до заяви-приєднання, Споживач повинен у місячний строк звернутися до Оператора ГРМ з відповідною заявою про внесення змін.

Споживач, що є побутовим, який розраховується за нормами споживання (не забезпечений лічильником газу), зобов'язаний не пізніше ніж у місячний строк письмово повідомляти Оператора ГРМ про всі зміни, що стосуються видів споживання газу, та/або опалювальної площі, та/або кількості осіб, зареєстрованих у квартирі, житловому будинку.

12.5. У разі звільнення займаного приміщення (остаточного припинення користування природним газом) Споживач зобов'язаний повідомити про це Оператора ГРМ не пізніше ніж за двадцять один день до дня звільнення приміщення (остаточного припинення користування природним газом) та остаточно з ним розрахуватись за цим Договором до вказаного Споживачем дня звільнення приміщення (остаточного припинення користування природним газом) включно.

У разі неповідомлення або несвоєчасного повідомлення Споживачем Оператора ГРМ про звільнення приміщення (остаточне припинення користування природним газом) Споживач зобов'язаний здійснювати оплату послуг за цим Договором, виходячи з умов цього Договору.

12.6. У разі виникнення у Споживача скарг або пропозицій він може звернутися до Оператора ГРМ з усною заявою, зателефонувавши до колл-центру (інформаційно-довідкової служби) Оператора ГРМ за телефоном, визначеним в цьому Договорі чи на сайті Оператора ГРМ, або звернутися до Оператора ГРМ з письмовою заявою, у якій вказати суть проблеми (пропозиції).

У разі виникнення екстреної, аварійної ситуації Споживач може зателефонувати для виклику аварійно-диспетчерської служби за номером екстреного виклику – 104, цілодобово, включаючи вихідні та святкові дні.

12.7. Складений Сторонами акт розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін є невід'ємною частиною цього Договору.

12.8. Надана Споживачем заява - приєднання до Договору з додатками (Додаток №1 «Пункти призначення з переліком комерційних вузлів обліку природного газу та газоспоживаючого обладнання»,

Додаток №2 «Розрахунок втрат і витрат природного газу в мережі») є невід'ємною частиною цього Договору. Інформація, передбачена додатками до заяви - приєднання, викладається у актуальному стані.

Реквізити сторін:

Оператор ГРМ
АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОПЕРАТОР
ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ
«ПОЛТАВАГАЗ» (АТ «ПОЛТАВАГАЗ»)

36000, м. Полтава, вул. В.Козака, 2-А
Рахунок із спеціальним режимом використання
UA 663314670000026036301013222
у Філії - Полтавське ОУ АТ «Державний ощадний
банк України»,
код ЄДРПОУ 03351912
ІПН 033519116015
Свід. платника ПДВ 100347364
Платник податку на прибуток на загальних підставах
тел. (05355) 4-40-47
E-mail: mirgorod@poltavagaz.com.ua

Керуючий підприємством ЧЕС

Сергій КОПЕЛЕЦЬ

Споживач

Воусет, Миргородський

Юридична адреса: с.Ведірівка Миргородський
IBAN:UA 21320172034424000400041752
в УФКСУ в Миргородському р-ні
код ЄДРПОУ 05443239
ІПН _____
Свід. платника ПДВ _____
тел./факс: 0535531232
E-mail: doc-mirgorod@ukr.net

П.І. Міщенко

ДОДАТКОВА УГОДА №1
до договору розподілу природного газу
№ 393ГР від 17.01 2023 р.

м. Миргород

«17» 01 2023 року

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОПЕРАТОР ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ «ПОЛТАВАГАЗ», що здійснює діяльність на підставі ліцензії, виданої Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (постанова від 15.06.2017 № 778, зі змінами та доповненнями) (далі – Оператор ГРМ), в особі сергія Митрогородського ЧЕТ Копелець Сергія Миколайовича, який діє на підставі довіреності № 75 від 08.12.2022 р. з однієї сторони та доу ст "Митрогородський" (далі – Споживач), в особі директора Міценка Павла Івановича

діє на підставі статуту, що другої сторони (далі – Сторони), а разом іменовані — Сторони, дійшли згоди внести зміни до договору розподілу природного газу № 393ГР від 202 р. (далі - Договору), а саме:

1. Викласти п. 6.6. розділу «VI. Порядок розрахунків» Договору в наступній редакції:

« 6.6. Розрахунки за послуги з розподілу природного газу здійснюються відповідно до Постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) від 22.12.2021 р. № 2764 «Про встановлення тарифу на послуги розподілу природного газу для АТ «ПОЛТАВАГАЗ», тариф на послуги розподілу природного газу становить 1,76 грн. за 1 куб. м. на місяць (без урахування ПДВ), 2,112 грн. за 1 куб. м. на місяць (з урахуванням ПДВ). Величина річної замовленої потужності об'єкта споживача (загальний обсяг розподілу природного газу) на 2023 рік становить 76679 куб. м.

Загальна сума договору складає 161946.05 грн (ста тисяч одна тисяча дев'яносто чотири гривень 05 коп.) з ПДВ. Загальна сума договору формується на основі встановленого НКРЕКП тарифу на послуги розподілу природного газу, та підлягає перерахунку у випадку зміни тарифу, про що складається додаткова угода, яка є невід'ємною частиною даного Договору.

Якщо згідно із законодавством Споживач має сплачувати Оператору ГРМ за послуги з розподілу природного газу зі свого поточного рахунку із спеціальним режимом використання, оплата послуг розподілу природного газу здійснюється з поточного рахунку із спеціальним режимом використання Споживача на поточний рахунок Оператора ГРМ кожного банківського дня згідно з алгоритмом розподілу коштів, встановленим Регулятором, та зараховується як плата за послуги розподілу природного газу в тому місяці, в якому надійшли кошти.

Остаточний розрахунок за надані у звітному місяці послуги проводиться Споживачем до десятого числа місяця, наступного за звітним, відповідно до акта наданих послуг та з урахуванням раніше перерахованих коштів. Оплата вартості послуги з розподілу природного газу за цим Договором може здійснюватися Споживачем, який не є побутовим, на умовах попередньої оплати до початку розрахункового періоду на підставі рахунка Оператора ГРМ.

Оплата здійснюється виключно грошовими коштами на поточний рахунок із спеціальним режимом використання Оператора ГРМ.

Дата оплати визначається датою, на яку були зараховані кошти на рахунок Оператора ГРМ.

У разі переоплати сума переоплати зараховується в рахунок оплати на наступний розрахунковий період або повертається на поточний рахунок споживача на його письмову вимогу у строк, що не перевищує 10 робочих днів з дня отримання письмової вимоги.

Споживач має право здійснювати оплату за договором розподілу природного газу через банківську платіжну систему, онлайн-переказ, поштовий переказ, внесення готівки через касу Оператора ГРМ та в інший не заборонений законодавством спосіб.»

2. Викласти п. 12.1 розділу «XII. Строк дії Договору та інші умови» Договору в наступній редакції:

«12.1. Цей договір вважається укладеним і набирає чинності з моменту підписання та вступає в силу з 01.01.2023 року і діє до 31.12.2023 року в частині надання послуг з розподілу природного газу, а в частині розрахунків – до їх повного виконання».

3. Всі інші пункти та умови Договору залишаються незмінними та обов'язковими для виконання Сторонами.

4. Дана додаткова угода складена у двох автентичних примірниках, по одному для кожної із Сторін, які мають однакову юридичну силу, є невід'ємною частиною Договору та набуває чинності з дати її підписання Сторонами та скріплення їх підписів печатками.

Сергій КОПЕЛЕЦЬ

Споживач:

Митрогородський
П.І. Міценко